

Rijnstraat 50
Postbus 16164
2500 BD Den Haag
T 070 340 70 00
www.scp.nl

Inlichtingen bij
Lex Herweijer
l.herweijer@scp.nl
T 070 340 7840
of
Ria Vogels
r.vogels@scp.nl
T 070 340 7841

PERSBERICHT

Veel ouders betrokken bij onderwijs van hun kind. Leraren kritisch over inzet ouders

Den Haag, 23 september 2013

- Ouders en leraren/schoolleiders vinden dat samenwerking belangrijk is voor de leerresultaten van kinderen, maar worstelen in de praktijk met afbakening van verantwoordelijkheden.
- Vooral ouders in het basisonderwijs zijn thuis veel en vaak betrokken bij het onderwijs van hun kinderen. Naarmate kinderen ouder worden neemt de praktische hulp af en verschuift betrokkenheid meer naar praten over school en toekomst, toezichthouden op huiswerk maken en niet spijbelen.
- Leraren vinden dat de inzet van een deel van de ouders tekortschiet.
- In het basis- en voortgezet onderwijs is er veel contact tussen ouders en school. In het mbo is er minder contact en voelen ouders zich minder goed geïnformeerd.
- Veel ouders vinden dat het onderwijs zich moet richten op een breed palet van doelen, maar ook dat er meer aandacht moet zijn voor Nederlandse taal en rekenen/wiskunde.
- Ouders willen voor veel onderwijsdoelen meer aandacht, in de eerste plaats voor het tegengaan van leerachterstanden. Een kleinere groep wil meer aandacht voor het stimuleren van uitblinken.

Dit zijn de belangrijkste bevindingen van de SCP-publicatie *Samen scholen. Ouders en scholen over samenwerking in basisonderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs*, die op 23 september verschijnt. Het rapport wordt aangeboden aan staatssecretaris Sander Dekker. In het rapport schetsen de onderzoekers drs. Lex Herweijer en dr. Ria Vogels en beeld van de samenwerking tussen ouders en scholen op basis van een enquête onder ouders en focusgroepgesprekken met leraren, schoolleiders en managers. Ook gaat het rapport in op de opvattingen van ouders over doelen van het onderwijs.

Ouders en school erkennen het belang van samenwerking

Veel ouders vinden dat de school hen mag aanspreken om zich thuis in te zetten voor het onderwijs van hun kind. Ouders van mbo-studenten zijn hierop geen uitzondering, al zijn hun kinderen ouder en zelfstandiger. Ook vinden ouders dat zij een taak hebben bij het tegengaan van probleemgedrag, spijbelen en schooluitval van hun kind.

Maar het afbakenen van verantwoordelijkheden is lastig

Ruim 80% van de ouders in het basis- en voortgezet onderwijs vindt dat ze de school moet steunen bij het handhaven van de regels. Als het gaat om bestraffing van hun eigen kind zijn ouders wat minder geneigd de leraar te steunen (62% in baso, 54% in vo) en vinden vrijwel alle ouders (90% in baso en vo) dat zij recht hebben op uitleg. Acht van de tien ouders vinden bovendien dat leraren moeten openstaan voor kritiek op hun aanpak.

Leraren, schoolleiders en managers erkennen eveneens het belang van samenwerking tussen ouders en school. In de praktijk voelen zij zich niet altijd door ouders gesteund in hun gezag. Ook vinden ze dat ouders zich niet mogen bemoeien met de inhoud en aanpak van het onderwijs. Als ouders kiezen voor een school hebben ze zich te houden aan de regels die daar gelden en moeten ze deze steunen.

Ouderbetrokkenheid thuis: ouders doen veel

Ouders zijn op verschillende manieren thuis betrokken bij het onderwijs van hun kind. Ze doen dat veel en vaak. Wat ouders precies doen hangt samen met de leeftijd van hun kind.

- 90% van de ouders met kinderen van 4-5 jaar en 76% van de ouders met kinderen van 6-8 jaar leest ten minste een keer per week voor.
- 41% van de ouders in het basisonderwijs helpt minstens een keer per week met huiswerk.
- 32% van de ouders van mbo-studenten helpt hun kind ten minste een keer per maand met huiswerk maken.
- 80% van de ouders in het basisonderwijs praat dagelijks met hun kind over school, in het voortgezet onderwijs 68% en in het mbo 42%. De gesprekken gaan in het basisonderwijs vooral over het welbevinden van het kind op school, en in voortgezet onderwijs en het mbo meer over motivatie, prestaties en de toekomstplannen.
- 41% van de ouders in het voortgezet onderwijs let er vaak op dat het kind huiswerk maakt, 52% let er vaak op dat het kind alle lessen volgt. In het mbo doen ouders dit minder: respectievelijk 25% en ruim 43%.

Moeders doen sommige activiteiten meer dan vaders: voorlezen, praten over school en toekomst, helpen met huiswerk (basisonderwijs) en toezicht op spijbelen (voortgezet onderwijs).

Leraren en schoolleiders zijn kritisch over inzet ouders

Leraren en schoolleiders in basis-, voortgezet onderwijs en mbo signaleren voldoende betrokken ouders, maar ook tekortschietende ouders. Soms doen ouders in hun ogen te weinig, soms doen ze te veel, of de verkeerde dingen. Sommigen stellen te hoge eisen aan hun kind, anderen laten hun kind te veel aan het lot over en bieden thuis onvoldoende rust en structuur. In het basisonderwijs zien leraren en schoolleiders de participatie van ouders in de school teruglopen.

Veel contact tussen ouders en school in basis- en voortgezet onderwijs

In basis- en voortgezet onderwijs is er veel contact tussen ouders en school (rapportbesprekingen, ouderavonden, incidenteel contact). De meeste ouders vinden ook dat de school openstaat voor hun vragen (basisonderwijs 82%, voortgezet onderwijs 74%).

Ruim de helft voelt zich goed geïnformeerd over de leervorderingen van hun kind. Ongeveer drie op de tien ouders voelen zich redelijk geïnformeerd en 15% slecht of matig.

Ruimte voor meer samenwerking in het mbo

In het mbo is er minder contact tussen ouders en school dan in het voortgezet onderwijs: 42% van de ouders zegt dat noch zichzelf noch de school contact zoeken. Het contact neemt verder af naarmate mbo-studenten ouder worden. Ook voelen ouders in het mbo zich minder goed geïnformeerd over leervorderingen, spijbelen en probleemgedrag van hun kind dan in het voortgezet onderwijs. In het mbo valt winst te boeken door meer contact en uitwisseling van informatie.

Lageropgeleide ouders moeilijker te bereiken

Leraren en schoolleiders merken op dat laagopgeleide ouders en ouders met een migrantenachtergrond moeilijker zijn te bereiken. Daarbij speelt volgens de docenten mee dat deze ouders vaker de vaardigheden missen om met de school in gesprek te kunnen gaan. Ook problematische thuissituaties van leerlingen en studenten kunnen de samenwerking belemmeren. De communicatie met gescheiden ouders is soms lastig.

Ouders willen een breed onderwijsaanbod

Ouders in het basis- en voortgezet onderwijs hechten veel belang aan doelen als het leren samenwerken, zelfstandig leren werken en kritisch leren nadenken, terwijl ze ook sociale doelen belangrijk vinden. Ouders van mbo-studenten vinden het belangrijk dat zij leren problemen op te lossen, leren samenwerken en leren om zelfstandig opdrachten uit te voeren. Wel noemen veel ouders in alle drie de sectoren Nederlandse taal en in wat mindere mate rekenen/wiskunde als vakken waar meer aandacht aan zou moeten worden besteed.

Leerkrachten en schoolleiders uit het basisonderwijs zijn van mening dat ouders als het er op aan komt toch de nadruk leggen op presteren in de kernvakken taal en rekenen.

Ouders vragen in de eerste plaats meer aandacht voor het tegengaan van leerachterstanden

In het basisonderwijs vraagt 41% van de ouders om meer aandacht voor het tegengaan van leerachterstanden, 29% om meer aandacht voor het maximale halen uit alle leerlingen, 16% om meer aandacht voor het stimuleren van uitblinken. In het voortgezet onderwijs gaat het om respectievelijk 46%, 39% en 23%; in het mbo om 66%, 48% en 30%. Daarnaast vraagt in het mbo 63% van de ouders om meer aandacht voor het tegengaan van voortijdig schoolverlaten.

SCP-publicatie 2013/25, *Samen scholen. Ouders en scholen over samenwerking in basisonderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs*, september 2013, Den Haag, Sociaal en Cultureel Planbureau, ISBN 978 90 377 0671 0, prijs € 25,00.

De publicatie is verkrijgbaar bij de (internet-)boekhandel of te bestellen via de website: www.scp.nl

Voor meer informatie: SCP: Lex Herweijer, tel.: 070 - 340 7840, e-mail: l.herweijer@scp.nl of Ria Vogels, tel. 070 - 340 7841, e-mail : r.vogels@scp.nl
Voor algemene vragen: Irma Schenk (persvoorlichter), tel.: 070-340 5605, e-mail: i.schenk@scp.nl